

ETICKÝ KODEX EDIH CTU

Preambule

1. Evropské centrum pro digitální inovace při Českém vysokém učení technickém v Praze (dále jen „EDIH CTU“) je projekt podpořený z programu Evropské unie Digitální Evropa na základě Grantové dohody č. 101256491. Konsorcium zahrnující silné inovační partnery je zaměřeno zejména na podporu malých a středních podniků, mid-caps a veřejné správy v oblasti umělé inteligence a strojového učení.
2. EDIH CTU má za cíl poskytovat spolehlivá a důvěryhodná řešení v oblasti umělé inteligence, a to v souladu s obecnými principy etiky a s platnými právními předpisy práva Evropské unie, mezinárodního práva i práva České republiky, včetně Evropské úmluvy o lidských právech,¹ Listiny základních práv EU² a Aktu o umělé inteligenci.³
3. EDIH CTU dbá principu proporcionality, práva na soukromí, práva na ochranu osobních údajů, práva na fyzickou a duševní integritu, práva na ochranu před diskriminací, nutnosti zajišťovat ochranu životního prostředí a vysokých standardů ochrany lidského zdraví.

Obecné zásady etického jednání

Zaměstnanci Kanceláře EDIH CTU, zástupci konsorciálních partnerů i dodavatelé zapojení do projektu EDIH CTU:

1. Se zdrží jakéhokoli jednání, jež by mohlo uvést jejich zájmy do střetu se zájmy donorů projektu – Evropské unie a Ministerstva průmyslu a obchodu. Jsou povinni dodržovat právní řád ČR a respektovat ústavní pořádek ČR.
2. Se chovají důvěryhodně a odpovědně a snaží se být prospěšní veřejnosti i vědě.
3. Vykonávají svou práci na vysoké odborné úrovni a za tímto účelem si průběžně prohlubují dosaženou kvalifikaci.
4. Jednají s nejvyšší mírou nestrannosti jak vůči veřejnosti, tak vůči ostatním zaměstnancům, dalším osobám a zainteresovaným subjektům.
5. Netolerují neetické projevy při výkonu pracovní i jiné činnosti ve vztahu k EDIH CTU. Jednají charakterně a čestně, ve vsí své činnosti se varují nepoctivého a neetického jednání. Netolerují neúctu, povýšené nebo ponižující zacházení s lidmi. Jednají s ostatními s úctou a respektem a jsou tolerantní k odlišným politickým a náboženským přesvědčením.
6. Vůči ostatním zaměstnancům a zúčastněným osobám nevyvíjí nevhodný či nemístný nátlak. Případné kritické podněty podávají věcnou a neurážlivou formou.

¹ Evropská úmluva o lidských právech. Rada Evropy, Řím, 4. listopadu 1950, ve znění pozdějších protokolů.

² Listina základních práv Evropské unie, Úř. věst. C 326, 26.10.2012.

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 ze dne 13. června 2024, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci a mění nařízení (ES) č. 300/2008, (EU) č. 167/2013, (EU) č. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 a (EU) 2019/2144 a směrnice 2014/90/EU, (EU) 2016/797 a (EU) 2020/1828 (akt o umělé inteligenci)

7. Odmítají diskriminaci na základě rasy, ideologie, náboženství, jazyka, národní příslušnosti, sociálních či majetkových poměrů, věku, pohlaví, sexuální orientace nebo fyzického handicapu.
8. Odmítají sexuální obtěžování⁴ i nátlak.
9. Pečují o svěřený majetek a používají jej řádně. Nezneužívají hmotný ani duševní majetek k soukromým zájmům nebo k prospěchu osobnímu či prospěchu třetí osoby.

Zpracování osobních údajů

1. Zpracování osobních údajů musí probíhat v souladu s platnými právními předpisy, včetně Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 o ochraně osobních údajů.
2. Zpracování osobních údajů musí být spravedlivé a transparentní a je nutné dbát na minimalizaci shromažďovaných údajů pouze na nezbytné účely.
3. Přístup k citlivým a důvěrným údajům bude povolen pouze oprávněným osobám, které tyto informace potřebují k výkonu svých povinností v rámci projektu.

Střet zájmů

Zaměstnanci Kanceláře EDIH CTU, zástupci konsorciálních partnerů i dodavatelé zapojení do projektu EDIH CTU:

1. Mají povinnost seznámit se se zásadami uvedenými ve Sdělení Komise č. 2021/C 121/01 Pokyny k zabránění střetu zájmů a jeho řešení podle Finančního nařízení.
2. Nepřipustí, aby došlo ke střetu zájmů s jejich postavením v EDIH CTU, a to z rodinných důvodů, z důvodů citových vazeb, z důvodů politické nebo národní spřízněnosti, z důvodů hospodářského zájmu nebo z důvodů jiného přímého či nepřímého osobního zájmu. Za osobní zájem je považován jakýkoliv zájem, který přináší zaměstnanci či další osobě osobní výhodu spočívající v získání majetkového nebo jiného prospěchu, výhody pro sebe nebo jinou osobu. V případě střetu zájmů se také může jednat o poškozování ostatních ve svůj osobní prospěch.
3. Se nezapojují do žádné činnosti, která je v rozporu s řádným výkonem jejich povinností v rámci EDIH CTU nebo tento výkon omezuje. V případě pochybností nebo výskytu střetu zájmů jsou povinni projednat případný střet zájmů s přímým nadřízeným či ředitelem EDIH CTU.
4. Nevyžadují ani nepřijímají dary, služby, laskavosti, ani žádná jiná neoprávněná zvýhodnění, která by mohla, byť jen zdánlivě, ovlivnit posuzování či rozhodovací procesy či profesionální a nestranný pohled.
5. Nedovolí, aby se dostaly do postavení, v němž by na ně činily nepatřičný vliv jiné osoby.
6. Jakoukoliv neoprávněnou výhodu, která by jim byla v souvislosti s jejich činností nabídnuta, odmítnou, a o této skutečnosti bez prodlení informují svého přímého nadřízeného či ředitele EDIH CTU. Tyto informují rovněž v případě, že jsou požádáni nebo je na ně vyvíjen nátlak, aby v souvislosti s výkonem svých povinností v rámci EDIH CTU jednali v rozporu s právními předpisy ČR a EU.

⁴ Sexuální obtěžování je jakákoliv forma nesouhlasně přijímaného verbálního, neverbálního nebo fyzického jednání sexuální povahy, jehož cílem nebo důsledkem je zásah do důstojnosti člověka, obzvlášť když vytváří zastrašující, nepřátelské, ponižující, pokořující nebo urážlivé prostředí.

7. Jakékoliv korupční jednání nebo podezření na korupční jednání, o kterém se dozvěděli hodnověrným způsobem, oznamují přímému nadřízenému, řediteli EDIH CTU, případně Policii ČR.

Další povinnosti a mlčenlivost

Zaměstnanci Kanceláře EDIH CTU, zástupci konsorciálních partnerů i dodavatelé zapojení do projektu EDIH CTU:

1. Zachovávají mlčenlivost o neveřejných informacích, o kterých se dozvědí v souvislosti s EDIH CTU, zejména o interních procesech a o operacích, o kterých se v souvislosti s činností dozví, zejména mohli by toto poskytnutí údajů zvýhodnit zainteresovaný subjekt z pohledu střetu zájmů.
2. Informace získané v souvislosti s EDIH CTU nevyužívají pro svůj osobní zájem.
3. Před zahájením jakékoli činnosti, která podléhá povinnosti získat předchozí souhlas, ohlášení či jiné stanovisko od příslušného správního či jiného orgánu, jako je například Úřad pro ochranu osobních údajů, případně etické komise, zajistí, že povinnost získat souhlas, stanovisko, či ohlásit činnost bude splněna před zahájením takové činnosti. Příslušný souhlas, stanovisko, či ohlášení, včetně případných dalších relevantních dokumentů, musí být předloženy Kanceláři EDIH CTU. Pokud příslušné dokumenty nejsou vyhotoveny v anglickém jazyce, předkladatel je předloží spolu s doprovodným dopisem v anglickém jazyce popisujícím příslušnou činnost a závěry příslušného orgánu. Projektový manažer EDIH CTU zajistí archivaci příslušných dokumentů.

Etické systémy umělé inteligence

Systémy umělé inteligence vyvíjené a využívané v rámci EDIH CTU musí:

1. Respektovat platné právní předpisy českého, evropského i mezinárodního práva.
2. Být ekologicky odpovědné.
3. Být společensky odpovědné.
4. Být maximálně přesné a spolehlivé.
5. Respektovat autonomii osob.
6. Být založené a trénované na vysoce kvalitních a nezkreslených datech.
7. Být transparentní.
8. Být prosté diskriminace.
9. Jejich výstupy musí být přičitatelné a vždy musí být možné, aby nad nimi vykonávala kontrolu fyzická osoba.

Tento etický kodex je závazný pro všechny zaměstnance EDIH CTU, dodavatele i konsorciální partnery.